

KAZALO

Predgovor (<i>Stjepan Telar</i>)	5
--	---

POVIJEST PELOPONESKOG RATA

PRVA KNJIGA

Važnost Peloponeskog rata	13
Stara Helada	13
Helensko ime	14
Najstarija mornarica kralja Minosa	15
Začetak i proširenje gusarstva	15
Trojanski rat	17
Seoba Helena	20
Silnici. Razvoj mornarice	20
Perzijanci i silnici sprečavaju razvoj Helade	22
Konac silnika. Opreka između dviju vodećih vlasti: Sparte i Atene	23
Razlaganje o poteškoćama novoga kritičkog postupka	24
Važnost Peloponeskog rata i pravi njegov uzrok	26
Drugi uzroci ratu: Epidamno se bezuspješno obraća na Kerkiru, a zatim na Korint, koji pošalje pomoć	27
Pomorska bitka kod Leukimne	30
Kerkirani i Korinćani pošalju poslanike u Atenu koja se odluči za obrambeni savez s Kerkirom	31

Odmetnuće Potideje	44
Korinćani pošalju pomoć, ali Atenjani pobijede i podsjednu Potideju	46
Odluka spartanske skupštine. Egina, Megara i Korint optuže Atenjane, na što oni odgovore	49
Spartanska je skupština sklona ratu od kojeg je odgovara oprezni kralj Arhidam	57
Prevlada ratna stranka na čelu sa Stenelaidom	61
Atenjani sagrade zidove Atene i Pireja lukavstvom Temistoklovim	62
Zbog nadutosti i silovitosti Pausanijine Spartanci izgube vodstvo u ratu koje preuzimaju Atenjani	66
Razvoj atenske moći u vrijeme između Perzijskih ratova i Peloponeskog rata	67
Peloponeska skupština zaključí rat s Atenjanima	77
Korinćani odlučno zagovaraju rat	77
Posljednji pregovori između Sparte i Atene. Događaj s Kilonom	81
Sparta želi naškoditi Periklu	83
Protuzahhtjev Atene. Izdaja i smrt Pausanijina	83
I Atenjani osude Temistokla zbog veleizdaje	88
Posljednji zahtjevi Sparte	91
Periklov govor i prekid pregovaranja	91

DRUGA KNJIGA

Početak rata	97
Tebanci započnu neprijateljstva zauzimanjem Plateje	97
Raspoloženje grčkih država. Popis obostranih saveznika	101
Periklo povlači seosko stanovništvo u grad	102
Prvi upad Peloponežana u Atiku	108
Pothvati Atenjana protiv Peloponeza i EGINE	111
Pogrebni govor Periklov palim Atenjanima	115
Kuga u Ateni	123

Peloponežani drugi put upadaju u Atiku. Atenska mornarica krstari duž Peloponeza128
Zlovolja Atenjana na Perikla129
Periklov posljednji govor130
Tukididov sud o Periklu133
Peloponežani udare na Zakint135
Atenjani ubiju peloponeske poslanike u Ateni135
Ampračani zavojšte na amfiloški Arg136
Atenski brodovi stražare kod Naupakta137
Zauzeće Potideje137
Peloponežani opsjedaju Plateju138
Atenjani poduzmu vojnu protiv Halkidana i Botijejana143
U boju kod Strata pobijede Straćani Haonce144
Dvije pomorske bitke Atenjanina Formiona s Peloponežanima u Korintskom zaljevu146
Pokušaj Peloponežana da zauzmu Pirej ne uspije154
Trački kralj Sitalk napadne Makedoniju155
Formionova vojna na Akarnaniju160

TREĆA KNJIGA

Treća provala Peloponežana u Atiku162
Mitilena se odmetne od Atenjana162
Atenjani opustoše obale Lakonije165
Peloponežani prime Mitilenjane za saveznike165
Atenjani opsjednu Mitilenu171
Prvi porez u Ateni171
Jedan dio opsjedanih Platejana umakne iz grada172
Peta godina rata. Zauzeće Mitilene175
Zauzeće Plateje i uzaludna obrana Platejana pred lakedemonkim sucima190
Građanske borbe u Kerkiri između pučke i plemićke stranke201

Prva vojna Atenjana na Siciliju. Kuga se ponovo javlja210
Česti potresi. Lakedemonjani osnivaju naseobinu Herakleju u Trahiniji211
Atenska vojna protiv Leukade. Demostenov poraz u Etoliji214
Atenjani ratuju protiv Lokrana, a Etolci protiv Naupakta. Čišćenje Dela217
Demosten pobijedi Peloponežane i Ampračane kod Olpe i Idomene. Savez Akarnanaca i Ampračana220
Atenjani vojuju na Siciliji. Provala vulkana Etne226

ČETVRTA KNJIGA

Mesena otpadne od Atenjana. Atenjani šalju brodovlje na Siciliju .	.228
Demosten utvrdi Pil koji Spartanci kušaju natrag osvojiti. Odlični Spartanci odsječeni na Sfakteriji229
Sparta nudi mir, ali ga Atenjani odbijaju236
Pomorski bojevi kod Sicilije240
Kleon osvoji Sfakteriju242
Bojni pothvati u Korintiji i Epidauriji251
Pučka stranka svlada u Kerkiri vladu nekolicine. Drugi događaji .	.253
Atenjani zavojšte na Kiteru, Tireju i Eginjane. Lakedemonjani vrlo uznemireni256
Siciljani se sastanu u Geli i nakon Hermokratova govora sklope međusobni mir259
Atenjani zauzmu Niseju. Brasida osujeti atenske planove protiv Megare264
Pokušaj Atenjana da u Beotiji uvedu pučku vladu270
Brasida na poziv Halkidana odmetne Halkidiku i zavojšti na linačkoga kralja Arabeja271
Neuspjeh pobune u Beotiji. Tebanac Pagonda porazi Atenjane, na što Beočani opet zauzmu Delij277
Brasida zauzme Amfipol i Toronu. Tukidid zakasni pomoći Amfipolu, ali spasi Ejon285

Primirje od godinu dana između Sparte i Atene. Međutim, odmetnu se Skiona i Menda292
Druga Brasidina vojna protiv Linčana. U redu uzmičući izbavi se on od Ilira297
Atenjani opet zauzmu Mendu i opsjednu Skionu. Neuspjeh Brasidina pokušaja protiv Potideje301

PETA KNJIGA

Kleon opet osvoji Toronu305
Feak uzalud nastoji nagovoriti Siciljane protiv Sirakužana306
U bici za Amfipol poginu i Kleon i Brasida307
Obje protivničke strane sklope mir, koji lakedemonški saveznici nisu voljni prihvatiti313
Obrambeni savez između Sparte i Atene318
Sumnjivo je primirje potrajalo šest godina i deset mjeseci, a rat nije prestajao320
Korinćani sklapaju s Argom i drugim Peloponežanima savez protiv Sparte pod vodstvom Arga322
Zlovolja Atenjana zbog nevršenja ugovora. Ratna stranka u Sparti želi prekršiti mir326
Atena sklopi savez s Argivskim savezom, ali u nj ne pristupe Korinćani331
Argivci zarate na Epidaur338
Rat između Lakedemonjana i Arga. Spartanski kralj Agis potuče Argivce kod Mantineje341
Pobijedeni Arg mora sklopiti sa Spartom mir i uvesti ustav vlade nekolicine351
Argivski puk obori vladu nekolicine i zaželi opet savez s Atenjanima354
Lakedemonjani razore argivske duge zidove355
Otok Mel odbija bez boja predati se Atenjanima nadajući se lakedemonskoj pomoći355
Atenjani prisile Meljane opsadom na predaju i učine otok svojom naseobinom363

ŠESTA KNJIGA

Pothvat Atenjana protiv Sicilije. Njeni pristanovnici i grčke naseobine	365
Povod je ratu poziv Egeste protiv Sirakuze, a pravi razlog osvajanje Sicilije	368
Lakedemonjani zavojšte na Arg, a Atenjani na Perdiku	369
Nikija savjetuje da ne idu na Siciliju, ali Alkibijad pridobije puk za vojnu	370
Nikija upozorava puk na poteškoće vojne	378
Atenjani poduzmu opsežne pripreve i odluče se za vojnu	380
Uzbuđenje u Ateni zbog nagrđenih Hermovih poprsja. Alkibijad pod sumnjom	381
Odlazak brodovlja na Siciliju	382
U skupštini u Sirakuzi Hermokrat poziva puk na obranu zemlje. Atenagora je protivnoga mišljenja	385
Atenski se saveznici sastanu na Kerkiri i odanle otplove u Regij	391
Kako su Egestanci prevarili Atenjane obećavajući novaca	393
Vojskovođe vijećaju o bojnoj osnovi	393
Alkibijada pozovu Atenjani pred sud da se brani od optužbi	396
Umetak o Pizistratidima	397
Ogorčenje atenskoga puka na Alkibijada. On se bijegom spasi na Peloponez	400
Vojska zauzme Hikaru i bezuspješno navali na Hiblu	402
Prvi sukob sa Sirakužanima povoljan za Atenjane	403
Hermokrat bodri klonule Sirakužane. Njihovi poslanici traže pomoć u Korintu i Sparti	408
Atenjani prezime u Naksu. Sirakuza se utvrđuje	409
Atenski i sirakuški poslanici žele pridobiti Kamarinu, ali se ona izjavi neutralnom	410
I Atenjani i Sirakužani snube Sikulce za se	418
I Korinčani i Lakedemonjani obećaju pomoć Sirakužanima, koje zagovara i Alkibijad. Još im preporučí neka utvrde Dekeleju	418

Atenjani podsjednu Sirakuzu. Sirakužani se hrabro odupiru, ali pomalo gube nadu u spas423
Lakedemonjanin Gilip stigne u Tarant. Atenjani pomažući Argivcima otvoreno prekrše ugovor s Lakedemonjanima429

SEDMA KNJIGA

Gilip, stigavši u Sirakuzu, napadne atenska utvrđenja431
Najprije odbijen, Gilip prisili Atenjane da se povuku iza svojih utvrda433
Nikija javlja u Atenu o svom nepovoljnom položaju435
Atenjani zakluče da se Nikiji pošalje pomoć. Lakedemonjani, međutim, zaposjednu Dekeleju u Atici439
U dvostrukoj bici kod Sirakuze Atenjani pobijede na moru, ali Gilip osvoji atensku utvrdu Plemirij442
Zauzeće i utvrđenje Dekeleje teško pogađa Atenjane446
Atenski plaćenici Tračani opljačkaju beotski grad Mikales447
Sikulci pobiju odio sirakuških pomoćnih četa448
Pomorski boj između Korinćana i Atenjana kod Naupakta ostane neodlučan450
Sirakužani pobijede Atenjane u sirakuškoj luci452
Demosten stigne napokon na Siciliju i uzalud pokušava osvojiti jedan dio Sirakuze455
Atenski vojskovođe nesložni: Demosten je za uzmak, čemu se protivi Nikija. Novi pomorski poraz Atenjana459
Atenjani klonuše duhom. Sirakužani ih nakane uništiti464
Nabrajaju se zaraćeni narodi s obje strane. Sirakužani zatvore izlaz iz velike luke465
Treći poraz Atenjana na moru468
Uzmak atenske vojske kopnom na Siciliji476
Demosten se sa svojom vojskom mora predati483
I Nikija je prisiljen na predaju484
Nikija i Demosten osuđeni na smrt, a njihove čete dijelom prodane kao roblje, a dijelom bačene u kamenolome486

OSMA KNJIGA

Žalost u Ateni nakon poraza. Uzbuđenje u Heladi. Atenjani odluče nastaviti borbu	488
Atenski saveznici spremaju se na odmetnuće. Prvo sudjelovanje Perzijanaca u ratu na strani Lakedemonjana	490
Atenjani nastoje osujetiti odmetnuće Hija. Poraze i zatvore peloponesko brodogradnje	493
Po Alkibijadovu savjetu Lakedemonjani odmetnu Hij i druge atenske saveznike	495
Odmetne se i Milet. Savez između Sparte i perzijskoga kralja	496
Atenjani zarobe neke hijske brodove, ali ih potuče peloponeska mornarica	498
Pučki ustanak na Samu u prilog Atenjanima. Hijani uzalud hoće prisiliti Lezb na ustanak protiv Atene. Navale Atenjana na Hij i Milet	499
Drugi ugovor Sparte s perzijskim kraljem. Lakedemonjani šalju u Helespont brodove, koji se združe s Astiohom	507
Sukob Sparte s Tisafernom. Rod se odmetnuo od Atenjana	511
Alkibijad prijeđe k Tisafernu i sprema se na povratak kući	512
Pokret za vladom nekolicine kod vojske na Samu. Frinih se protivi povratku Alkibijadovu	515
Pisandar sprema vladu nekolicine u Ateni. Njegovi pregovori s Tisafernom ne uspiju	518
Treći ugovor Sparte s perzijskim kraljem. Beočani osvoje Orop. Peloponežani odluče pomoći Hiju	520
Atena izgubi Abid, a osvoji Sest	522
Sa Sama pokušavaju uvesti vladu nekolicine na Tasu, pa i u Ateni. Vijeću od četiri stotine predaje se sva vlast	523
Uzaludni mirovni pregovori Atenjana s Agisom i Spartancima	528
Atenska vojska na Samu nije zadovoljna atenskim ustavom, nego proglasi pučku vladu	529
Peloponeska vojska kod Mileta buni se protiv Astioha i Tisaferna. Obraća se na Farnabaza	532

Alkibijad, vrativši se na Sam, bude izabran vojskovođom i vodi pregovore s Tisafernom534
Umjesto Astioha, protiv koga se bune vojnici, pošalju Lakedemonjani Mindara535
Atenska vojska na Samu hoće udariti na vladu nekolicine u Ateni, što spriječi Alkibijad537
Tisaferno hini da će Peloponežanima dovesti feničku mornaricu, ali od toga odustaje, djelomično po nagovoru Alkibijadovu538
Pad vlade vijeća od četiri stotine u Ateni. Odmetnuće Eubeje540
Mindar sa svojom mornaricom krene prema Helespontu, a Atenjani ga slijede, ali se zadrže kod Lezba548
U pomorskoj bici kod Kinoseme pobijede Atenjani Mindara. Oni opet osvoje Kizik550
Alkibijad se vrati na Sam. Nesuglasice između Peloponežana i Tisaferna553
Kazalo imena555

DODACI

Kronološki pregled glavnih događaja u Peloponeskom ratu prema Tukididu (<i>Stjepan Telar</i>)607
Važniji događaji Peloponeskog rata od 410. do 404. prema Ksenofontu (<i>Stjepan Telar</i>)609